

1

**Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки**

Схвалено та затверджено на засіданні
науково-методичної ради факультету
протокол №3 від 01.10.2021

ЗАТВЕРДЖУЮ:
декан факультету
інформаційних технологій та економіки

Тетяна Штерма

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Методологія наукових досліджень»
обов'язкова навчальна дисципліна

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування

(назва програми)

Спеціальність 071 облік і оподаткування, 072 фінанси, банківська справа та страхування

Галузь знань 07 управління та адміністрування

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Факультет інформаційних технологій та економіки, юридичний

Мова навчання українська

Розробник: Євдокименко В.К. доктор економічних наук, професор

Профайл викладача (-ів) <https://www.bukuniver.site/university/faculties/ite-faculty/>

(посилання на сторінку кафедри з інформацією про викладача (-ів))

Контактний тел.: 0372513283

Консультації четвер з 10.00 до 16.00.

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Предметом вивчення дисципліни є вид наукової діяльності, загальнонаукові та конкретно-наукові методи дослідження, у тому числі принципи організації наукових досліджень, методи планування експерименту, оброблення та оформлення результатів дослідження. Головна мета(завдання) курсу - залучення студентів до самостійної науково-дослідної роботи, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики та інструментарію дослідження, засвоєння теоретичних аспектів методології і методики дослідження. Залучення студентської молоді до самостійного наукового пошуку сприяє не тільки поглибленому вивченню навчальних дисциплін, але й розвитку особистості студента - оволодінню ним дослідницьких навичок, підвищенню культури його мови, етики та естетики ділового спілкування.

Основне завдання науки - виявлення об'єктивних законів дійсності, а її головна мета - істинне знання. Критеріями науковості, які відрізняють науку від інших форм пізнання є: об'єктивність, системність, практична націленість, орієнтація на передбачення, сувородаказовість, обґрунтованість і достовірність результатів.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета курсу – дати студентам базові знання про систему наукових досліджень з метою залучення їх до поточної і майбутньої науково-дослідної роботи, розкрити питання організації роботи в процесі дослідження.

Завданням дисципліни є якісна підготовка магістра, виховання професійної компетентності та професійного кругозору, уміння застосувати отримані теоретичні та практичні знання у фаховій діяльності.

3.Пререквізити.

Основи наукових досліджень

Наукове знання поділяють на два рівні, а саме: рівень емпіричного знання та рівень теоретичного знання. Для знань, отриманих на емпіричному рівні, характерне те, що вони є результатом безпосереднього контакту з живою реальністю при спостереженні або експерименті. Над емпіричним рівнем науки завжди надбудовується теоретичний рівень.

4. Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності

Вільно оперувати основними поняттями та термінами;

Мати навички науково-дослідної діяльності студентів;

Володіти методикою підготовки та написання наукових робіт.

Програмні результати навчання:

Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.

Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання

Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.

Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивного диспуту.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

Зміст дисципліни: Курс складається з трьох змістових модулів:

- Змістовий модуль 1 «Поняття наукового дослідження»;
- Змістовий модуль 2 «Методологія та організація наукових досліджень»;
- Змістовий модуль 3 «Академічна доброчесність».

Рекомендовані джерела (література):

Основна:

1. Бабосов Е.М. Социология науки / Е.М.Бабосов. – Минск: "Харвест", 2009. –224 с.
2. Беляев А.А., Коротков Э.М. Системология / А.А.Беляев, Э.М. Коротков . – М.: ИНФРА-М, 2015. Э.М. 182 с.
3. Берков В.Ф. Философия и методология науки: Учеб. Пособие / В.Ф.Берков. – М.: Новое знание, 2014. – 336 с.
4. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник / М.Т.Білуха. – К.: АБУ, 2012. – 480 с.
5. Вернадский В.И. Труды по всеобщей истории науки / В.И.Вернадский. –М.: Наука, 1988. –224 с.
6. Єріна, А.М. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / А.М.Єріна, В.Б.Хахожай, Д.Л.Єрін. –Київ: Центр навчальної літератури, 2014. –212 с.
7. Законодавство України сфері інтелектуальної власності (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти / Упор. М.М.Шевченко, Б.Г.Чижевський, С.В.Семенюк, Г.О.Андрюшук. –К.: Парламентське видавництво, 2013. –704 с.
8. Законодавство України сфері наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності (Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти / Упор. М.М.Шевченко, Б.Г.Чижевський, С.В.Семенюк, Г.О.Андрюшук. – К.: Парламентське видавництво, 2013. –400 с.
9. Канке В.А. Основные философские направления и концепции науки: Учеб. Пособие / В.А.Канке. –М.: Логос, 2014. –328.
10. Князева Е.Н. Основания синергетики. Режимы с обострением, самоорганизация, темпомиры / Е.Н.Князева, С.П.Курдюмов. – Спб.: Алетейя, 2002. –414 с.
11. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник / В.В.Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. -2-е видання, перероблене і доповнене. – К.: ВД „Професіонал”, 2015. – 216 с.
12. Кохановский В.П. Философия и методология науки: Учебник для высших учебных заведений / В.П. Кохановский. – Ростов н/Д.: "Феникс", 2010. –576 с.
13. Кохановский В.П. Философия науки в вопросах и ответах: Учебное пособие для аспирантов/ В.П. Кохановский, Т.Г.Лешкевич, Т.П.Матяш, Т.Б.Фахти. – Ростовн/Д: "Феникс", 2016. –352.
14. Кун Т. Структура научных революций. Перевод с англ./ Т.Кун; Сост. В.Ю. Кузнецов. – М.: ООО „Издательство АСТ”, 2013. –605 с.
15. Лесечко М.Д. Основи системного підходу: теорія, методологія, практика. Навчальний посібник / М.Д.Лесечко. –Львів, ЛРІДУ УАДУ, 2012. –300 с.
16. Лудченко А.А. Основы научных исследований: учебное пособие / А.А.Лудченко, Я.А.Лудченко, Т.А.Примак. –К.: О-во „Знание”, КОО, 2017. –114 с.

17. Майборода В. Основні вимоги до підготовки рукопису дисертації / В. Майборода, // Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – К.: 2012. – № 3. – С. 343 – 352.
18. Майборода В., Майборода С. Характерні недоліки дисертаційних робіт/ В. Майборода, С.Майборода //Вісник Української Академії державного управління при Президентіві України. – К.: 2012. – № 2. – С. 374 – 376.
19. Маліцький Б.А. Прикладне наукознавство / Б.А.Маліцький. – К.: Феникс, 2013. – 2007. – 464 с.
20. Мелков Ю.А. Факт в постнеклассической науке / Ю.А.Мелков. – К.: Издатель ПАРАПАН, 2014. – 224 с.
21. Мелков Ю.А. Человекомерность постнеклассической науки: Монография / Ю.А.Мелков. – К.: Издатель ПАРАПАН, 2014. – 254 с.
22. Наука України у світовому і нформаційному просторі / НАН України. – Вип. 7. – К.: Академперіодика, 2013. –116 с.
23. Нижник Н.Р., Машков О.А. Системний підхід в організації державного управління: Навчальний посібник/ Н.Р.Нижник, О.А.Машков. – К.: Видавництво УАДУ, 2018. –160 с.
24. Пілющенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навчальний посібник / В.Л.Пілющенко, І.В.Шкрабак, Е.І.Словенко. –Київ: Дібра, 2004. –344 с.
25. Поппер К.Р. Предположения и опровержения: Рост научного знания: Пер. С англ. /К.Р. Поппер. – ООО „Издательство АСТ” ЗАО НПП „Ермак”, 2014. – 638 с.
26. Райзберг Б.А. Диссертация и научная степень. Пособие для соискателей / Б.А.Райзшберг. –4-е изд., доп. – М.: ИНФРА-М, 2015. –416 с.
27. Романчиков В.І. Основи наукових досліджень / В.І.Романчиков. – К.: КДТЕУ, 2017. – 243 с.
28. Селье Г. От мечты к открытию: Как стать ученым:/ Г.Селье: пер с англ./ Общ. ред. М.Н. Кондрашовой и И.С. Хорола; Послесл. М.Г. Ярошевского и И.С. Хорола. – М.: Прогресс, 2014. –368 с.
29. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень / В.К.Сидоренко, П.В. Дмитренко. – К.: РНКЦ „РІНІТ”, 2018. –259 с.
30. 28. Спицнадель В.Н. Основы системного анализа: Учебное пособие. – СПб.: „Изд. Дом „Бизнес-пресса”, 2013. – 326 с.
31. Стёпин В.С. Теоретическое знание / В.С.Стёпин. – М.: Прогресс-Традиция, 2015. –744 с.
32. Сурмин Ю.П. Методология анализа ситуаций (Case Study Method) / Ю.П.Сурмін. –К.: Центр инновации и развития, 2013.- 94 с.
33. Сурмин Ю.П.Методология и методы социологических исследований / Ю.П.Сурмин, Н.В.Туленков. – К.: МАУП, 2018. –304 с.
34. Сурмин Ю.П. Социальный эксперимент: очерки методологии / Ю.П.Сурмин. – К.: „Вища школа”, 2012. – 222 с.
35. Сурмин Ю.П.Социология: методология и концептуалистика современных исследований/ Ю.П.Сурмин, И.П. Бидзюра. – К.: "Освита Украины", 2012. –556 с.
36. Сурмин Ю.П. Теория систем и системный анализ: Учеб. Пособие / Ю.П.Сурмін. – К.: МАУП, 2013. – 368 с.
37. Сурмин Ю.П. Учебник для ученого. Методология и логика научного исследования:учебник/ Ю.П.Сурмин, И.П. Бидзюра. – К.: ДП "Прінт сервіс", 2014. –848 с.

38. Сурмін Ю.П. Аналітична діяльність: Посібник для аналітика неприбуткової організації / Ю.П.Сурмін. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2012. – 96 с.
39. Сурмін Ю.П. Кейс-стаді: архітектура і можливості / Ю.П.Сурмін. – К.: Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2012. – 336 с.
40. Сурмін Ю.П. Майстерня вченого: Підручник для науковця / Ю.П.Сурмін. – К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”, 2016. – 302 с.
41. Сурмін Ю.П. Методологія галузі науки "Державне управління": монографія / Ю.П.Сурмін. – К.: НАДУ, 2012. – 372 с.
42. Сурмін Ю.П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. / Ю.П.Сурмін. – К.: НАДУ, 2018. – 184 с.
43. Сурмін Ю.П. Технологии творчества в научном мышлении / Ю.П.Сурмін.
//Социальные технологи (международный межвузовский сборник научных работ). – Вып. 29. Киев- Москва- Одесса- Запорожье. – 2016. – С. 335-349.
44. Сурмін Ю.П. Створення кейса: Практичні поради / Ю.П. Сурмін, А.І.Сидоренко – К.: Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2012. – 48 с.
45. Ушаков Е.В. Введение в философию и методологию науки: Учебник / Е.В. Ушаков. – М.: Издательство "Экзамен", 2015. – 528 с.
46. Фаренік С.А. Логіка і методологія наукового дослідження: наук.-метод посіб./ С.А.Фаренік – К.: Вид-во УАДУ, 2012. – 340 с.
47. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. Навч. посіб./ Г.С.Цехмістрова. – Київ: Видавничий Дім „Слово”, 2013. – 240 с.
48. Шейко В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник / В.М.Шейко, Н.М.Кушнарєнко. – К.: Знання-Прес, 2012. – 295 с.
49. Энгельс Ф. Диалектика природы / Ф. Энгельс //Маркс К., Энгельс Ф. Избранные сочинения. Т. 5. – С. 371-628.
Додаткова
50. Алдер Г. Техника развития интеллекта / Г.Алдер. – СПб.: 2012. – 192 с.
51. Андреев Г.И. Основы научной работы и оформление результатов научной деятельности: Учеб. Пособие / Г.И.Андреев, С.А.Смирнов, В.А.Тихомиров. – М.: Финансы и статистика, 2014. – 272 с.
52. Афанасьев В.Г. Социальная информация и управление обществом. – Изд. 2-е / В.Г.Афанасьев. – М.: Книжный дом "ЛИБЕРКОМ", 2013. – 408 с.
53. Гапоненко А.Л. Управление знаниями. Как превратить знания в капитал / А.Л.Гапоненко, Т.М.Орлова. – М.: Эксмо, 2018. – 400 с.
54. Де Боно Эдвард. Латеральное мышление / Эдвард де Боно. – СПб.: Питер Паблишинг, 2011. – 320 с.
55. Добренков В.И. Методы социологического исследования: Учебник / В.И.Добренков, А.И. Кравченко – М.: ИНФРА-М, 2016. – 768 с.
56. Ильин В.В. Теория познания: Введение. Общие проблемы / В.В.Ильин. Изд.2-е, испр. – М.: Книжный дом "ЛИБЕРКОМ", 2014. – 168 с.
57. Майданов А.С. Методологія наукового творчествa / А.С. Майданов. – М.: Издательство ЛКИ, 2018. – 512 с.
58. Малицкий Б.А. Социальный капитал науки / Б.А.Малицкий. – К.: Феникс, 2013. – 80с.
59. Новожилов Э.Д. Научное исследование (логика, методология, эксперимент): Монография / Э.Д. Новожилов. – М.: Издательство "Физико-математической

литературы", 2015. –363 с.

60. Ривкин С. Мудрая идея. Трансформация ваших идей в успешные инновации / С. Ривкин, Ф. Сейтель / Под ред. Ю.Н. Каптуревского. – СПб.: Питер, 2013. –240 с.

61. Сондерс Марк. Методы проведения экономических исследований/ Марк Сондерс, Филип Льюис, Эйдриен Торнхилл; [пер с англ.]. – 3-е изд. – М.: Эксмо, 2016. –640с.

62. Сурмін Ю.П. Модернізація управління науковим знанням в Україні як передумова розбудови суспільства знань / Ю.П.Сурмін. // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. –№ 3. –2013. – С.98-105.

63. Щедровицкий Г.П. Философия. Наука. Методология. / Редакторы-составители А.А.Пископпель, В.Р. Рокитянский, Л.П.Щедровицкий. – М.: ШК. Культ. Политики. – 2014. – 656 с.

64. Ядов В.А. Социологическое исследование: методология, программа, методы/ В.А.Ядов. – Самара: Издательство "Самарский университет", 2011. – 331 с.

65. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности / В.А.Ядов. – М.: "Добросвет", 2018. – 596 с.

66. Янг Ейон Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики. Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній та Східній Європі / Ейон Янг, Ліза Куїнн / Пер. с англ. С. Соколік. Наук. ред. пер. О. Кілієвич.– К.: „К.І.С”, 2013. – 120 с.

Електронні ресурси

<http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України

<http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України

<http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)

<https://mon.gov.ua/ua> – Міністерство освіти і науки України

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

<http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України <http://www.scilib.univ.kiev.ua> бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка

<http://www.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія